

actualitate _____

în acest număr _____

Lansarea Președinției austriece a Consiliului Uniunii Europene

O Europă care protejează

La data de 9 iulie 2018, Ambasada Austriei în România a organizat conferința de lansare a Președinției austriece a Consiliului UE, la sediul Reprezentanței Comisiei Europene în România. Cu această ocazie, au fost prezentate programul și prioritățile Președinției pentru cele șase luni de mandat, din perioada iulie – decembrie 2018. În cadrul evenimentului, au luat cuvântul E.S. dna **Isabel Rauscher** (ambasadorul Austriei în România), dl **Teodor-Viorel Meleşcanu** (ministrul afacerilor externe) și dl **Cristian Buchiu** (șef-adjunct al Reprezentanței Comisiei Europene în România) ...

pag 2

- 4 *Romanian Journal of European Affairs - ediția de vară 2018*
- 6 *PeSCo - O placă turnantă pentru cooperarea europeană în domeniul apărării?*
- 7 *IER: Studii de Strategie și Politici SPOS 2018*
- 8 *Proiect EPIN: Towards Citizens' Union (ZCU) - Reuniunea de lucru pe tema democrației directe*
- 9 *EUROSFAT 2018: Aderarea României la zona euro. De la necesitate la realitate*
- 10 *Semestrul European 2018: Recomandări specifice de țară și măsuri naționale de răspuns*
- 11 *Viziunea media asupra Președinției române a Consiliului UE - Perspective pentru 2019*
- 12 *PROMO: IER - partener al Forumului Economic, Krynica*

eveniment _____

Consultări cetățenești pentru viitorul Uniunii Europene

Seria de evenimente „Consultări cetățenești pentru viitorul Uniunii Europene“, lansată de Ziua Europei (9 mai) la București, se desfășoară în perioada iulie – septembrie 2018, în diferite localități din principalele regiuni istorice ale României, iar concluziile vor fi prezentate la București, în luna octombrie a acestui an ...

pag 3

**CONSULTĂRI CETĂȚENEȘTI
PENTRU VIITORUL UNIUNII EUROPENE**

Este pentru a treia oară în istoria apartenenței Austriei la Uniunea Europeană când statul austriac deține Președinția Consiliului UE, după mandatele din 1998 și 2006.

În deschiderea conferinței, dl Cristian Buchiu a amintit faptul că mottoul Președinției austriece (*O Europă care protejează*) reprezintă și unul dintre dosarele prioritare ale Comisiei Europene, iar atât Președinția austriacă precum și cea română pun cetățeanul în centrul discuțiilor (un summit al cetățenilor fiind în curs de planificare). Ulterior, dna Rauscher a amintit¹ faptul că, de această dată, deținerea Președinției Consiliului UE are loc într-un context plin de provocări: felul în care va arăta bugetul Uniunii Europene în perioada post-2020, modul în care vor decurge negocierile pentru definitivarea ieșirii Regatului Unit din UE și necesitatea de a finaliza cât mai multe dosare legislative.

În acest sens, sloganul ales de austrieci înglobează prioritățile selectate pentru a fi promovate pe perioada mandatului: **securitate** (unde este inclusă și lupta împotriva migrației ilegale), **prosperitate** (ce are în vedere și sporirea competitivității prin digitalizare) și **stabilitate** (cu referire la politica de vecinătate și perspectiva statelor din Balcanii de Vest/Europa de Sud-Est). **Tematica privind securitatea** include acțiuni în domeniul îmbunătățirii protecției frontierelor externe și a consolidării FRONTEX, cooperarea cu statele terțe și ajutorarea celor care au nevoie de protecție înainte de a intra în Uniunea Europeană, respectiv combaterea terorismului și a radicalizării printr-o mai bună cooperare între autoritățile de profil. **Obiectivul privind asigurarea prosperității și a competitivității prin intermediul digitalizării** ar putea fi realizat printr-o serie de măsuri precum: crearea unui cadru modern și echilibrat de reglementare care să conducă la definitivarea Pieței Unice Digitale, asigurarea unor condiții de concurență echitabile și impozitarea economiei digitale, modernizarea administrației publice, respectiv conturarea unei politici industriale adecvate erei digitale. În ceea ce privește asigurarea stabilității în **vecinătatea UE**, acțiunile avute în vedere se referă la: promovarea unor relații strânse între UE și vecinii săi, adoptarea unor criterii clare și măsurarea progresului privind perspectiva europeană a statelor din Balcanii de Vest/Europa de Sud-Est, respectiv asigurarea unui sprijin continuu în regiune, care s-a dovedit a fi un partener de încredere în criza refugiaților.

Nu în ultimul rând, a fost menționat în cadrul evenimentului și faptul că vor fi organizate mai bine de 2000 de întâlniri ale grupurilor de lucru, 2 reuniuni ale Consiliului European, 35 de întâlniri în cadrul Consiliului UE, o reuniune informală la nivel ministerial și 7 ședințe plenare în cadrul Parlamentului European (toate acestea desfășurându-se în Bruxelles, Luxemburg sau Strasbourg). Evenimentele planificate să aibă loc în Austria vizează o reuniune informală a Consiliului European (la Salzburg), 13 întâlniri informale la nivel ministerial și aproximativ 300 de evenimente organizate în marja Președinției.

În discursul dlui Teodor Meleșcanu s-au făcut referiri la asigurarea disponibilității României de a colabora cât mai strâns cu Austria pe perioada celor șase luni și asigurarea unei președinții din umbră. De asemenea, au fost amintite următoarele aspecte:

- Aprecierea reușitelor avute de către Președinția bulgară în perioada ianuarie - iunie 2018 și necesitatea de a consolida proiectul european prin soluții coordonate;
- România va depune eforturi pentru asigurarea unor formate de negociere cât mai inclusive și își va asuma continuarea agendei europene odată cu momentul 1 ianuarie 2019;
- Un dosar foarte important pentru România este cel al viitorului cadru financiar multianual, iar din acest punct de vedere viitorul buget al UE ar trebui să fie echilibrat astfel încât atât Politica Agricolă Comună, cât și Politica de Coeziune să fie în acord cu noile priorități;
- România a fost de părere, încă de la începutul crizei migrației, că trebuie abordate cauzele primare ale problemei, proces la care se adaugă reforma sistemului european de azil;
- Relația transatlantică rămâne un vector puternic pentru asigurarea securității comune;
- Unul dintre cele mai importante subiecte pentru România este reprezentat de Strategia UE pentru Regiunea Dunării și se dorește ca acest punct să fie unul de interes și pentru Președinția austriacă.

La finalul evenimentului, a avut loc o sesiune de întrebări și răspunsuri, în care reprezentanții presei au abordat mai multe subiecte de discuție privind aderarea României la spațiul Schengen, respectiv importanța politicii de coeziune pentru România. Răspunsurile venite din partea oficialilor prezenți au fost următoarele: Austria nu se opune aderării României la zona Schengen, iar pentru România politica de coeziune va reprezenta o linie roșie în negocierile privind următorul cadru financiar multianual.

Eliza Vaș
Biroul Studii și Analize

¹ Prezentarea priorităților Președinției austriece la Consiliul Uniunii Europene, 9 iulie 2018, https://ec.europa.eu/romania/sites/romania/files/docs/prezentare_es_isabel_rauscher_ambasada_at.pdf.

Consultări cetățenești pentru viitorul Uniunii Europene

Seria de evenimente „*Consultări cetățenești pentru viitorul Uniunii Europene*”, lansată de Ziua Europei (9 mai) la București, se desfășoară în perioada iulie - septembrie 2018, în diferite localități din principalele regiuni istorice ale României, iar concluziile vor fi prezentate la București, în luna octombrie a acestui an. La nivel european, rezultatele consultărilor cetățenești desfășurate în statele membre vor fi raportate și discutate la Consiliul European (decembrie 2018), precum și în perspectiva Summit-ului de la Sibiu (9 mai 2019) privind viitorul Europei.

Concret, organizarea acestei serii de consultări vizează generarea de dezbateri publice în vederea identificării principalelor preocupări și așteptări ale cetățenilor români cu privire la viitorul Uniunii și a percepțiilor acestora cu privire la beneficiile apartenenței României la Uniunea Europeană, precum și diseminarea în rândul publicului a importanței dezbaterilor pe tema viitorului Uniunii și preluarea mesajelor publicului din România cu privire la perspectivele de dezvoltare a Uniunii.

De asemenea, această serie de evenimente reprezintă un prilej de evidențiere a deschiderii instituționale către dialogul cu cetățenii, cu atât mai importantă în contextul procesului de pregătire a mandatului și temelor de interes ale României pentru Președinția Consiliului Uniunii Europene din primul semestru al anului viitor, precum și de întărire a sentimentului de apartenență la construcția europeană, respectiv a creșterii gradului de participare la procesele care vor stabili viitorul Europei. Totodată, inițiativa reprezintă o **oportunitate pentru îndeplinirea obiectivelor strategice ale României** în plan european, urmărind punerea în valoare și consolidarea rolului României în susținerea dezvoltării proiectului european. De asemenea, acțiunile întreprinse în acest cadru vor crește vizibilitatea domeniului afacerilor europene în plan național, în raport cu cetățenii.

În data de **6 iulie 2018** a avut loc la **Arad** prima consultare cetățenească privind viitorul Uniunii Europene desfășurată în teritoriu, având ca temă „**Europa, actor global**”, unul dintre pilonii viitoarei agende a Președinției României la Consiliul Uniunii Europene. Accentul a fost pus pe importanța Politicii de Securitate și Apărare Comună din perspectiva României și a responsabilității mandatului pe care țara noastră îl va exercita.

Evenimentul, organizat de **Ministerul Afacerilor Externe, prin ministrul delegat al afacerilor europene și Institutul European din România**, în parteneriat cu Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților și beneficiind de sprijinul Universității de Vest „Vasile Goldiș” (UVVG), s-a bucurat de prezența dlui Dorel-Gheorghe Căprar, președintele Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților, a dnei Consuela Pop, consilier în cadrul Consiliului Județean Arad, precum și a numeroși reprezentanți ai autorităților publice locale, jurnaliști, experți militari locali, exponenți ai mediului asociativ și academic și cetățeni ai județului Arad.

Cuvântul de deschidere i-a aparținut dlui Prof.univ.dr. Aurel Ardelean, Rector-Fondator și Președinte al Universității de Vest „Vasile Goldiș”, care și-a exprimat mândria față de organizarea acestei prime dezbateri tematice în prima capitală a României Mari, chiar în anul Centenarului. Consultarea cetățenească, la care au participat aproximativ 80 de persoane, a fost moderată de Loredana Pribac, Lect. univ.dr. în cadrul Universității de Vest „Vasile Goldiș”, și de Bogdan Mureșan, expert, Institutul European din România. După alocuțiunile oficiale, a avut loc consultarea interactivă propriu-zisă, cu ajutorul platformei sli.do, asupra unor teme mai generale legate de apartenența României la UE și de viitorul proiectului european, precum și privind trei întrebări tematice referitoare la securitatea și apărarea comună.

Importanța acestui tip de consultări a fost subliniată de ministrul Victor Negrescu în discursul său introductiv: „*cetățeanul trebuie să fie parte activă a întregului proces decizional european, iar definirea liniilor prioritare viitoare ale proiectului comunitar nu poate fi făcută decât prin implicarea locuitorilor săi și prin racordarea politicilor publice la așteptările acestora*”. Legat de tema specifică a dezbaterii, dl Negrescu a afirmat că, „*din perspectiva României, dezvoltarea rolului și a responsabilităților Uniunii Europene în domeniul securității și apărării a reprezentat unul dintre reperele fundamentale ale cadrului strategic național*”.

În perioada **12 - 13 iulie 2018** au avut loc alte două evenimente în seria „*Consultărilor cetățenești pentru viitorul Uniunii Europene*”. Cele două evenimente dedicate întâlnirilor cu cetățenii au avut tematici distincte înscrise în marja Președinției României la Consiliul UE din primul semestru al anului 2019.

Astfel, „**Conectivitate, Competitivitate, Piețe**” a fost tema întâlnirii cu cetățenii din **Constanța** în data de **12 iulie**, eveniment găzduit de Universitatea „Ovidius”, iar în data de **13 iulie**, la **Panciu** (Casa de cultură „Mihai Eminescu”), județul Vrancea, tema întâlnirii a fost „**Politica Agricolă Comună și Dezvoltarea Locală**”. Cele două evenimente au fost moderate de către dna Gabriela Drăgan, Director general IER și dl Daniel Lungu, Director al Direcției de Comunicare, Promovare și Organizare, MAE.

În data de 23 iulie întâlnirea de la Muzeul de Artă al Municipiului Fălticeni s-a axat pe tema „Coeziunea - o valoare comună europeană”.

La evenimente au participat Ministrul delegat pentru afaceri europene, membri ai Parlamentului României, oficialități și reprezentanți ai autorităților locale. În cadrul întâlnirilor cu cetățenii au fost discutate atât aspecte ce țin de apartenența României la UE, cât și elemente de context, specifice temelor abordate.

Mai multe detalii despre evenimente pot fi găsite pe site-ul <https://afacerieuropene.mae.ro/>.

Florentina Costache
Serviciul Comunicare și Marketing

Bogdan Mureșan
Biroul Studii și Analize

Romanian Journal of European Affairs – ediția de vară 2018

În ediția din luna iunie a publicației Romanian Journal of European Affairs, autorii aduc în atenția cititorilor subiecte precum: o abordare psihologică a procesului de negociere pentru aderarea la Uniunea Europeană (cazul României), știrile false sau dezinformarea în era digitală, capacitatea administrativă și absorbția fondurilor structurale în țările Europei Centrale și de Est, Pilonul European al Drepturilor Sociale, tendințe îngrijorătoare privind piața muncii în UE, impactul Brexit asupra securității Europei Centrale și de Est, exemple de finanțări europene acordate proiectelor de infrastructură mare (Rail Baltica).

Articolul privind abordarea psihologică a procesului de negociere pentru aderarea la Uniunea Europeană (cazul României) a fost elaborat de doamna **Melania-Gabriela Ciot**, conferențiar universitar la Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Studii Europene. Scopul articolului este de a explica unele dintre deciziile (sau modalitățile de acțiune) din sfera publică, prin analiza unor elemente subiective (idiosincrazii) care se manifestă la nivel individual. Studiul de caz adus în atenția cititorilor se referă la perioada 2000-2004, din timpul pregătirii României/de pregătire a României pentru aderarea la Uniunea Europeană, din perspectiva factorilor psihologici care au intervenit în negocieri și în procesul decizional la nivel individual. În cadrul acestui proces de cercetare, au fost analizate discursurile fostului negociator-șef, Vasile Pușcaș. Acest articol se bazează pe o analiză doctorală și de cercetare realizată anterior și publicată în lucrarea *Negotiation and Foreign Policy Decision Making (Negocierea și procesul decizional în*

politica externă), autor: Melania-Gabriela Ciot, Cambridge Scholars Publishing, Marea Britanie, 2014.

Articolul referitor la știrile false și la comportamentul digital al românilor a fost elaborat de doamna **Alina Bârgăoanu**, membră a Grupului de experți la nivel înalt privind știrile false și dezinformarea online, înființat de Comisia Europeană, și profesor universitar la Facultatea de Comunicare și Relații Publice, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, și doamna **Loredana Radu**, conferențiar universitar la aceeași facultate. Autoarele s-au concentrat pe comportamentul digital, autoevaluarea vulnerabilităților în fața dezinformării digitale și tiparele de încredere regăsite la cetățenii români. Prin coroborarea

datelor din cadrul primului sondaj național de opinie publică privind știrile false și dezinformarea (realizat în perioada februarie-martie 2018), Eurobarometrul Special nr. 464 - Știrile false și dezinformarea digitală - efectuat în aceeași perioadă (februarie 2018), acestea au surprins percepțiile și atitudinile cetățenilor români privind utilizarea noilor mijloace de comunicare și credibilitatea știrilor și au comparat comportamentul online al românilor cu cel al cetățeanului european de rând. Articolul deschide calea pentru viitoare cercetări dedicate acestui subiect și politici aplicate, atât la nivelul statelor membre, cât și la nivelul Uniunii Europene, cu scopul de a reduce amploarea fenomenului de știri false, care devine tot mai îngrijorător.

Doamna **Ramona Țigănașu**, domnul **Cristian Încălțărău** și doamna **Gabriela Carmen Pascariu**, profesori și cercetători la Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, România, abordează subiectul capacității administrative (existente) și a absorbției fondurilor structurale în țările Europei Centrale și de Est (ECE). Acest articol are ca obiectiv principal analiza impactului capacității administrative asupra gradului de absorbție a fondurilor europene în țările din Europa Centrală și de Est (TECE), având în vedere că acestea au suferit transformări similare în cursul perioadei de tranziție, precum și impactul fondurilor structurale asupra dezvoltării. Autorii au ajuns la concluzia că performanțele în materie de management și calitatea instituțională au influențat pozitiv ratele de absorbție și că fondurile structurale au reușit să susțină dezvoltarea economică. Este însă necesară sporirea eforturilor de îmbunătățire a capacității lor administrative, pentru a facilita punerea în aplicare a politicii de coeziune și pentru a stimula dezvoltarea.

Domnul **Florin Bonciu**, profesor universitar la Universitatea Româno-Americană din București și cercetător științific principal la Institutul de Economie Mondială, analizează în articolul său caracterul oportun, importanța, implicațiile și șansele de reușită ale uneia dintre principalele inițiative ale Uniunii Europene, și anume *Pilonul european al drepturilor sociale (European Pillar of Social Rights - EPRS)*. Acesta ajunge la concluzia că o astfel de inițiativă este mai mult decât binevenită și poate chiar să reprezinte factorul-cheie al relansării proiectului european. Analiza dezvăluie faptul că, având în vedere limitările de ordin juridic și financiar ale formatului actual al EPRS, această inițiativă ar putea fi insuficientă pentru a obține rezultate substanțiale și durabile. În același timp, ca urmare a șanselor reduse de a asigura obținerea unor rezultate concrete într-un interval de timp rezonabil, este posibil ca inițiativa să fi fost propusă prea târziu pentru a putea reconecta cetățenii europeni cu proiectul Uniunii Europene și pentru a contracara tendințele către o abordare națională și locală care s-au manifestat deja în anumite state membre.

Doamna **Annamaria Artner**, cercetător principal la Institutul de Economie Mondială, Academia Ungară de Științe și doamna **Krisztina Sóreg**, doctorand la Facultatea de Științe ale Guvernării și Administrației Publice, Universitatea Națională de Servicii Publice, Budapesta, s-au axat pe tendințele pieței forței de muncă a UE. Autoarele au examinat evoluția pieței muncii Uniunii Europene din ultimele decenii, bazându-se în special pe date Eurostat.

Acestea s-au concentrat pe tendințele ocupării forței de muncă și ale șomajului în general, schimbarea condițiilor de muncă, dezvoltarea unor forme „atipice” de ocupare a forței de muncă, fluctuațiile situației sociale asociate cu acestea, reflectate de diferite măsuri de combatere a sărăciei și excluziunii sociale, precum și de distribuția veniturilor. Autoarele au concluzionat că piața forței de muncă a UE s-a diversificat semnificativ pe parcursul ultimelor două decenii, iar importanța formelor precare de „locuri de muncă atipice” a crescut. Politicile comune nu au putut să preîntâmpine tendințele de deteriorare a ocupării forței de muncă și, aparent, nu vor avea mai mult succes nici în viitorul apropiat.

Domnul **Valentin Naumescu**, conferențiar universitar doctor la Facultatea de Studii Europene, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, și doamna **Agnes Nicolescu**, doctorand în Studii Europene la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, și-au concentrat analiza pe impactul procesului Brexit asupra politicii de securitate și a discursului politic aferent din Europa Centrală și de Est. Evoluțiile legate de procesul Brexit sunt examinate dintr-o dublă perspectivă: impactul său direct, asupra Uniunii Europene, și impactul său indirect, asupra contribuției Regatului Unit la NATO. În acest context, articolul are ca scop să reflecte perspectivele asociate procesului Brexit în țările Europei Centrale și de Est, astfel cum sunt prezentate în documentele și pozițiile oficiale și independente. Articolul analizează, de asemenea, condițiile apariției unei noi relații speciale post-Brexit între Marea Britanie și UE, în domeniile afacerilor externe și securității.

Domnul **Viljar Veebel**, conferențiar universitar la Colegiul Baltic de Apărare, Departamentul de Studii Strategice, Tartu, Estonia, dl **Illimar Ploom**, lector la Universitatea de Tehnologie din Tallinn și Universitatea din Tartu, și dl **Raul Markus**, lector la aceleași universități, abordează subiectul proiectelor de infrastructură de anvergură finanțate de UE (de ex. Rail Baltica). În centrul articolului se află problema caracterului adecvat al expresiei „elefantul alb” (un proiect extrem de costisitor, dar nerentabil), utilizată pentru a caracteriza natura proiectului feroviar Rail Baltica, din punct de vedere al finanțării sale inițiale, al rentabilității sale pe termen lung și al importanței sale simbolice.

Articolele complete sunt disponibile la adresa <http://rjea.ier.ro>.

Citorii noștri sunt invitați să consulte, de asemenea, pagina de Facebook a RJEa, la adresa: <https://www.facebook.com/romanian.journal.of.european.affairs/>.

Nota redacției: Începând cu luna iunie 2017, Romanian Journal of European Affairs a fost selectată pentru a face parte din portofoliul de produse și servicii **Clarivate Analytics** (fost Thomson Reuters). Drept urmare, publicația este acum indexată și apare în **Emerging Sources Citation Index (ESCI)**.

Oana Mocanu
Biroul Studii și Analize

PeSCo – O placă turnantă pentru cooperarea europeană în domeniul apărării?

Fără îndoială că Uniunea Europeană (UE) este mai ușor de experimentat decât de definit și măsurat și, foarte probabil, a fost mereu o idee în căutarea unei realități concrete. Această realitate a fost în mod constant modelată de procesul integrării europene, care, după cum ne-au arătat ulimele două decenii, nu este însă deloc rectiliniu, ireversibil sau uniform. Dar, în ciuda diferitelor viziuni, uneori contradictorii, cu privire la definirea și conceptualizarea Uniunii Europene și a rolului său internațional, putem spune că spațiul european rămâne unul al unui veritabil multiculturalism și pluralism politic. Totodată, istoria ne arată că aici au avut loc atât cele mai importante descoperiri și progrese științifice ale umanității, cât și cele mai grave atrocități, comise în timpul celor două războaie mondiale.

Drept urmare, afirmarea unei Europe unite, sub forma unui sistem de integrare diferențiată, poate fi considerată una dintre cele mai revoluționare și notabile evoluții ale vremurilor noastre. După ce a luat naștere oficial în localitatea olandeză Maastricht, Uniunea Europeană s-a maturizat treptat pentru a deveni un actor influent de politică externă și securitate spre sfârșitul anilor '90, când o serie de factori interni și exogeni au fundamentat nevoia unei noi abordări a integrării politice pe continent și a unei acțiuni concertate în gestionarea relațiilor internaționale ale Uniunii. În prezent, nimic nu pare să evedențieze mai bine relevanța și oportunitatea unei Europe din ce în ce mai unite decât deteriorarea în curs a relației transatlantice, în special, și a ordinii globale liberale, în general. De la sosirea la Casa Albă a președintelui republican Donald J. Trump, acesta a catalogat Alianța Nord-Atlantică (NATO) drept „depășită” și „la fel de rea ca NAFTA”, și-a exprimat sprijinul față de fatidicul proces *Brexit* și, mai recent, s-a plâns de faptul că Uniunea Europeană ar fi fost creată „pentru a profita de pe urma Statelor Unite ale Americii” (SUA).

Mai exact, așa-numitul „lider al lumii libere” pare hotărât să submineze o bună parte din alianțele, parteneriatele comerciale și instituțiile internaționale care au constituit în mod tradițional chintesența ordinii mondiale postbelice conduse de SUA în ultimii 70 de ani, în cadrul căreia proiectul european a jucat la rândul său un rol central, ce a crescut exponențial după încheierea Războiului Rece. Aceeași istorie ne amintește însă că nicio ordine globală nu durează pentru totdeauna - ea intră în declin, dispare și este în cele din urmă înlocuită de alta nouă. Depășind logica tranzacțională, deși nu nevalidă, a împărțirii poverii (burden sharing), Statele Unite ale Americii ne-au obișnuit de-a lungul timpului să fie garantul unor norme cu vocație universalistă - *crezul american* considera democrația, libertatea și drepturile omului ca principii universale -, devenind astfel principala sursă de inspirație ideologică pentru aliații săi europeni. Dar, în contextul în care mediul european de securitate a devenit din ce în ce mai complex și mai volatil, SUA pare din ce în ce mai puțin dispusă să își mențină la același nivel contribuția la apărarea continentului. Pe de altă parte, o întrebare nu poate fi evitată: este oare doctrina Trump mai mult un simptom sau mai mai degrabă o cauză a unei recalibrări geopolitice mai ample?

De la eșecul Comunității Europene de Apărare ca urmare a respingerii sale de către Parlamentul francez în 1954 (cu toate că era la origini propunerea unui reputat politician francez), problema unui braț armat al comunității europene a rămas un subiect închis până la semnarea *Tratatului de la Maastricht din 1992, ce a semnalat intenția statelor membre de a merge dincolo de o Europă cu atribuțiile exclusiv ale unei puteri civile, după încheierea Războiului Rece, prin apariția Politicii Externe și de Securitate Comună (PESC)* sub forma unuia dintre cei trei piloni.¹ Mai târziu, în cadrul PESC s-a dezvoltat Politica de Securitate și Apărare Comună (PSAC), introdusă ca atare prin *Tratatul de la Lisabona*, ce le permite, printre altele, statelor membre dornice și capabile să își consolideze integrarea în domeniul apărării prin intermediul **Cooperării Structurate Permanente (PeSCo)**.

Aceasta ar putea conduce în final la concretizarea unei „armate europene” integrate (sau foarte strâns coordonate), care să confere Uniunii o reală autonomie strategică - abilitatea de a-și urmări interesele independent de constrângerile altor părți.² Demn de menționat este că *ideea unei armate europene comune nu este deloc așa nouă cum am putea crede*. Astfel, la începutul secolului al XVII-lea, vizionarul Duce de Sully a înaintat proiectul unei armate europene integrate compuse din 100 000 de infanteriști, 25 000 de călăreți și 120 de tunuri, cu un cost de mentenanță partajat între statele participante. Alți gânditori și lideri politici au avansat ulterior diferite iterații ale aceleiași idei.

Pe fondul unui mediu de securitate impredictibil și schimbător, Uniunea Europeană a lansat în iunie 2016, aproape concomitent cu referendumul din Regatul Unit privind *Brexit*, **Strategia Globală a Uniunii Europene (SGUE)** - *cel mai ambițios document programatic al său pe termen lung, ce a recunoscut nevoia crescândă a Uniunii de a furniza securitate pentru ea însăși, pentru cetățenii săi și la nivel global*. Totodată, a luat notă de *dificultatea inerentă ce derivă din încercarea de a balansa elemente de realpolitik cu idealismul normativ în acțiunile UE de politică externă*, dar și de faptul că pacea și securitatea depind într-o mare măsură de progresul economic și social al națiunilor europene, inclusiv din vecinătatea sa strategică.

¹ EUR-Lex, *Tratatul de la Maastricht privind Uniunea Europeană*, februarie 1992, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=LEGISSUM%3Axy0026>.

² EUR-Lex, *Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de Instituire a Comunității Europene*, decembrie 2007, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A12007L%2FTXT>.

De asemenea, SGUE a definit „*pragmatismul principial*” drept corolarul conduitei sale externe, *având la bază principiile unității, angajamentului și parteneriatului*, și a subliniat importanța fundamentală a *rezilienței*, atât în plan intern, cât și extern.³ Acesta este contextul în care statele membre UE au convenit să își impulsioneze eforturile în domeniul apărării, pledând în favoarea unei coordonări sporite a efectivelor deja disponibile, a unor bugete mărite alocate apărării (este vizat pragul minim de 2% din PIB pe care statele membre NATO s-au angajat să-l atingă la orizontul anului 2024) și a unei cooperări pentru dezvoltarea unor capacități de apărare. Acesta este corolarul Cooperării Structurate Permanente.⁴

Prin **Cooperarea Structurată Permanentă**, 25 de state membre au decis să își sincronizeze eforturile în domeniul apărării cu scopul de a-și spori eficiența în fața unor provocări de securitate comune și de a progresa spre o mai mare integrare și consolidare a cooperării în acest domeniu sub egida Uniunii Europene. Lansată la finalul lui 2017, PeSCo reprezintă un cadru legal „ambitios, constrângător și incluziv” menit să aprofundeze cooperarea între statele membre în domeniul dezvoltării și operaționalizării capacităților militare. Jucând rolul unei forțe motrice pentru integrarea în domeniul apărării, *aceasta include două componente de bază: angajamente comune cu grad ridicat de obligativitate și proiecte specifice*. Angajamentele comune reprezintă promisiuni ferme ale statelor membre în domeniul cooperării de apărare, materializate în proiectele propuse de membrii PeSCo. Statele participante au obligația de a-și asuma toate angajamentele comune și de a participa la cel puțin un proiect specific. *Activitățile desfășurate în cadrul PeSCo pot viza, în mare, fie dezvoltarea capacităților, fie o dimensiune operațională*. Iar dacă PeSCo va avea într-adevăr succesul scontat, cel mai probabil va oferi un mult așteptat răspuns apelurilor americane de partajare a poverii pentru securitatea Europei, consolidând și revitalizând astfel relația transatlantică.

Tratatul de la Lisabona și Strategia Globală a Uniunii Europene, menționate anterior, atestă faptul că NATO rămâne principalul garant al securității euroatlantice, sub umbrela *apărării colective*, și stipulează că eforturile UE în acest domeniu vor fi complementare și vor evita duplicarea. Faptul că Irlanda, Finlanda, Suedia, Cipru și Malta sunt membre ale Uniunii care nu se regăsesc între cele 29 de membre ale NATO reprezintă însă un argument în favoarea unei autonomii strategice europene solide și coerente. Totodată, pentru a evita spectrul irelevanței geopolitice sau strategice pe viitor, ar fi indicat pentru cele două organizații să își combine instrumentele de *soft* și *hard power* pentru a gestiona împreună provocări comune - inclusiv în domeniul noi precum securitatea cibernetică, spațiul extra atmosferic și inteligența artificială.

La 6 martie 2018, Consiliul a adoptat o **foaie de parcurs pentru implementarea PeSCo**. De asemenea, aceeași instituție a adoptat o decizie prin care s-a stabilit în mod oficial lista inițială a *17 proiecte de colaborare, care au fost convenite la nivel politic în decembrie 2017*. Acestea vizează domenii precum formarea, dezvoltarea capacităților și disponibilitatea operațională în domeniul apărării. *Proiectele includ, printre altele, un Centru Medical European, un Centru european pentru formarea competențelor necesare pentru misiunile de instruire sau echipe de răspuns rapid și asistență reciprocă în domeniul securității cibernetice*.

Sinergia pozitivă creată în jurul unei viziuni comune, a voinței politice și a unor acțiuni coordonate a condus la lansarea PeSCo. Deci, ar putea fi PeSCo, aflată încă într-un stadiu incipient, o adevărată placă turnantă pentru aprofundarea cooperării europene în domeniul apărării? Cu toate că nu putem prezice viitorul, cert este că ultimii ani au confirmat că Uniunea Europeană, acționând unitar, este mai bine echipată pentru a răspunde provocărilor de securitate ale vremurilor noastre decât orice stat membru acționând solitar. De asemenea, o Uniune Europeană robustă și curajoasă, în cadrul căreia integrarea politică ar ajunge-o treptat din urmă pe cea economică, ar fi cu atât mai necesară cu cât rolul Statelor Unite ale Americii ca furnizor de securitate pentru Europa s-ar reduce treptat.

Bogdan Mureșan
Biroul Studii și Analize

³ SEAE, *Viziune comună, acțiuni comune: o Europă mai puternică. O strategie globală pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene*, iunie 2016, https://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/eugs_ro_version.pdf.

⁴ Consiliul European, *Cooperarea UE în materie de securitate și apărare*, iunie 2018, <http://www.consilium.europa.eu/ro/policies/defence-security/>.

IER: Studii de Strategie și Politici SPOS 2018

Proiectul de studii de strategie și politici coordonat de IER, prin Biroul Studii și Analize, continuă și în anul 2018. Având drept principal obiectiv sprijinirea factorilor de decizie în fundamentarea pozițiilor României în cadrul mecanismelor comunitare, proiectul din acest an abordează teme extrem

de actuale pe agenda europeană, precum și în vederea pregătirii României pentru Președinția Consiliului UE din 2019. Astfel, în acest an, tematica cercetării va fi axată pe: 1. *Cadrul Financiar Multianual post-2020: riscuri și oportunități pentru politica de coeziune și politica agricolă comună*; 2.

Revitalizarea Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării - între priorități politice și interese economice; 3. Tranziția către o economie circulară. De la managementul deșeurilor la o economie verde în România; 4. Pilonul european al drepturilor sociale: reducerea inegalităților și a decalajelor sociale în România. Evoluții ale politicilor și inițiativelor europene din domeniul tineretului.

În urma selecției, au fost desemnate ca fiind câștigătoare echipele de cercetare coordonate de: dl **Daniel Dăianu**, membru în Consiliul de Administrație al Băncii Naționale a României (pentru studiul 1), dl **Sorin Ioniță**, președintele Asociației Expert Forum (pentru studiul 2), dna **Valentina Elena Târțiu**, cercetător în cadrul grupului „Bioeconomie în tranziție”, Universitatea Unitelma-Sapienza din Roma (pentru studiul 3), dl **Dragoș Nicolae Pîslaru**, partener Civitta România (pentru studiul 4).

Primul studiu își propune explorarea, din perspectiva intereselor României, a diferitelor opțiuni pentru viitorul cadru financiar multianual. Date fiind multiplele provocări cărora Uniunea Europeană trebuie să le răspundă, reforma politicilor de coeziune și reforma politicilor agricole comune apar ca inevitabile. Studiul va avea un puternic caracter analitic și pragmatic, oferind decidenților naționali diferite opțiuni de poziționare în formatele europene de negociere.

Cel de-al doilea studiu are drept scop radiografierea critică a provocărilor și a oportunităților ce derivă din exercitarea de către România, în perioada 1 noiembrie 2018 – 1 noiembrie 2019, a Președinției Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD). Reliefarea unor exemple de bune practici și lecții învățate de România în calitate de coordonator în cele trei arii prioritare: navigabilitate, turism și cultură, riscuri de mediu, precum și formularea de recomandări clare și concrete de politici publice pentru promovarea acestei strategii macroregionale la nivelul Uniunii Europene reprezintă doar câteva obiective specifice ale studiului.

Cel de-al treilea studiu vizează analiza implicațiilor procesului de tranziție către o economie circulară pentru România. Studiul va ține cont de inițiativele legislative adoptate la nivel

europen pentru regândirea ciclului economic, respectiv pentru utilizarea eficientă a resurselor și depozitarea deșeurilor, dar și inovarea în materie de procese tehnologice. De asemenea, studiul va aborda principalele implicații ale măsurilor propuse de Comisia Europeană în mini-pachetul privind economia circulară, venind astfel în sprijinul autorităților responsabile care vor formula și vor susține o poziție argumentată în cadrul negocierilor de la nivelul Consiliului UE. Studiul își propune să ofere actorilor implicați o imagine de ansamblu asupra economiei circulare și să furnizeze recomandări de politică publică aplicabile în cazul României.

Prin intermediul celui *de-al patrulea studiu* se dorește identificarea măsurilor necesare la nivel național pentru implementarea Pilonului european al drepturilor sociale cu privire la tineret. Studiul își propune să identifice drepturile prevăzute de Proclamația Interinstituțională care au impact la nivelul populației tinere, să analizeze cadrul de reglementare aplicabil la nivel național la acest moment și să stabilească o serie de recomandări pentru ca acesta să fie în conformitate cu principiile stabilite prin Pilonul European. Va fi avută în vedere și analiza stadiului realizării și implementării în România a Cadrului Național al Calificărilor, instrument esențial pentru creșterea angajabilității și a oportunităților tinerilor pe piața muncii.

În cursul acestui an, membrii Biroului de Studii și Analize vor organiza o serie de *reuniuni ale grupurilor de lucru* pentru fiecare studiu, în care se va urmări consolidarea dialogului dintre autorii studiilor și reprezentanții instituțiilor principal beneficiare (MAE, ministere de linie, agenții guvernamentale, comisii parlamentare etc.) în vederea asigurării unui flux continuu și coerent de informații pentru a obține, în final, recomandări optime de politică.

Studiile vor fi finalizate spre sfârșitul acestui an, după care acestea vor deveni disponibile publicului larg și vor fi promovate în cadrul unor dezbateri tematice organizate de Institutul European din România.

Oana Mocanu
Biroul Studii și Analize

Proiect EPIN: Towards Citizens' Union (2CU)

Reuniunea de lucru pe tema democrației directe, 14 – 15 iunie 2018, Atena

Institutul European din România (IER) participă, în cadrul unui consorțiu coordonat de CEPS Bruxelles, la proiectul intitulat *Towards a Citizens' Union (2CU)* care se derulează pe parcursul a trei ani (septembrie 2017 – august 2020), reunind un total de 20 de think-tank-uri din 18 țări europene.

În cadrul proiectului urmează a fi realizate lucrări de cercetare, din perspectivă națională, având ca tematică: democrația directă, democrația reprezentativă și responsabilitatea democratică. Proiectul presupune, de asemenea, participarea la evenimente cu caracter academic în diferite state membre ale Uniunii Europene pentru a disemina rezultatele preliminarilor și finale ale cercetării.

În acest sens, în perioada 14 – 15 iunie a.c., a avut loc în Atena, Grecia o reuniune de lucru dedicată cercetării pe tema democrației directe, pregătită de fiecare echipă națională. În cadrul reuniunii, am avut onoarea de a reprezenta IER.

Prima zi a fost dedicată analizei variantelor intermediare ale lucrărilor de cercetare, în urma discuțiilor reliefându-se o serie de idei cu privire la evoluțiile democrației directe, după cum urmează:

- Cele mai multe lucrări arată faptul că există o cerere tot mai mare pentru utilizarea instrumentelor democrației directe. Asistăm pe de o parte la o cerere în creștere pentru utilizarea instrumentarului democrației directe, iar pe de altă parte

la o sporită opoziție față de același instrumentar. Nu este posibil să eliminăm cererea pentru democrație directă;

- Democrația directă este folosită de multe ori în scopuri mai puțin bune de către liderii politici. Credibilitatea democrației directe este afectată de faptul că este utilizată de forțele populiste. Aceștia folosesc instrumentarul democrației directe pentru a-și promova agenda proprie;
- În viitor democrația directă și cea indirectă vor trebui să fuzioneze. Cu cât sunt mai multe forme de participare publică, cu atât este mai bine pentru democrația directă;
- Democrația directă ar trebui să fie distinctă față de majoritatea nerestricționată (nu poate fi un mijloc de restrângere a drepturilor minorităților).

A doua zi a fost dedicată evenimentului de diseminare organizat de ELIAMEP - think-tank-ul partener din Grecia. Conferința intitulată *Dilemmas of Democracy: Is there any meaningful role for citizens in Europe?* a avut ca scop prezentarea și analizarea problemelor cu care se confruntă democrațiile europene și ce posibilități există pentru a-i activa pe cetățeni și a revitaliza procesele democratice. Printre invitații care au susținut discursuri s-au aflat: dl Loukas Tsoukalis (președintele ELIAMEP), dl Christos Dimas (deputat al partidului New Democracy), dna Nina Kasimati (deputat al partidului SY.RIZ.A), dl Kostis Papaioannou (fost președinte al Comisiei Naționale pentru Drepturile Omului) ș.a.

Ideile exprimate în cadrul prezentărilor au vizat diferite aspecte, precum:

- Este dificil de înțeles modul în care votanții individuali pot avea un cuvânt de spus în procesul european de luare a deciziilor, iar din acest considerent și rata participării la votul pentru alegerile europarlamentare nu este una foarte mare;
- Guvernele naționale dau vina pe Uniunea Europeană atunci când au nevoie să identifice responsabili pentru problemele interne cu care se confruntă statele lor;
- Cum poate fi reconciliată democrația multinațională cu creșterea sentimentului naționalist, într-o lume în care societățile sunt din ce în ce mai fragmentate?
- Iraționalitatea a devenit un element comun al politicii duse în ziua de astăzi;
- Democrația este reinventată de către populști, prin mesajele pe care le susțin în mediul public;
- Avem nevoie să dezvoltăm diverse forme de participare, astfel încât să-i includem pe cei excluși.

Pentru informații suplimentare cu privire la proiect, puteți accesa [secțiunea dedicată pe site-ul IER](#).

Pentru informații suplimentare cu privire la dezbateri, puteți accesa [site-ul ELIAMEP](#).

Mihai Sebe, Eliza Vaș
Biroul Studii și Analize

EUROSFAT 2018: Aderarea României la zona euro. De la necesitate la realitate

Cu ocazia celei de-a VI-a ediții a EUROSFAT, Institutul European din România (IER) a fost partenerul Europuls în organizarea unei dezbateri cu tema *Aderarea României la zona euro. De la necesitate la realitate*. Evenimentul a fost moderat de dna **Gabriela Drăgan**, Director General al IER, și s-a bucurat de participarea dlui **Laurian Lungu**, cofondator al Consilium Policy Advisor Group), a dlui **Andrei Rădulescu**/director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania, a dnei **Anca Dana Dragu**, fost Ministru al Finanțelor Publice, a dlui **Daniel Vâlcu**, director Politici și analiză macroeconomică/Ministerul Finanțelor Publice și a dlui **Istvan Jakab**, consilier economic în cadrul Biroului Semestrul European/Reprezentanța CE în România.

Principalele aspecte evidențiate în dezbateri au fost următoarele:

- Aderarea la zona euro este prevăzută de tratatele fundamentale ale Uniunii Europene și reprezintă o evoluție naturală pentru statele membre; obligația de a adopta moneda euro este asumată prin Tratatul de Aderare la UE, însă statele membre nu sunt forțate să facă acest pas;
- La nivelul UE trebuie finalizată construcția UEM (potențial de creștere redus și divergențe economice și sociale persistente, instrumente de stabilizare colectivă insuficiente; guvernare complexă și deficit democratic);
- Aderarea României la zona euro ar însemna: o economie mai rezistentă; decizie politică, dar pe baze economice; criterii de convergență nominală, reală; reguli mai stricte de guvernare; existența unui program de țară de preaderare la euro;
- De asemenea, printre beneficii se pot număra: creșterea exporturilor; reducerea dobânzilor; reducerea costului capitalului și creșterea investițiilor străine directe; creșterea rezistenței la șocuri externe;
- Costurile aderării la zona euro: pierderea politicii de curs de schimb; politică monetară unică; incertitudini privind modul de funcționare a zonei euro; acumularea de dezechilibre [care pot fi redresate însă prin instrumentele de monitorizare ale CE - procedura dezechilibrelor macroeconomice, a mecanismului de alertă și componenta preventivă a Pactului de Stabilitate și Creștere (PSC) pot preveni acumularea dezechilibrelor];
- zona euro are deficiențe arhitecturale și de funcționare (Uniunea Bancară, gândită ca element stabilizator al infrastructurii financiare, este incompletă);

- În conjunctura curentă, chiar dacă România ar îndeplini condițiile de aderare și ar avea o economie competitivă, ar fi mai bine să adopte o poziție de „wait and see”;
- Economia României nu este pregătită să intre în zona euro pe termen mediu (persistența și volatilitatea inflației, PIB/cap de locuitor scăzut, politică fiscală excesiv discreționară, adâncime financiară scăzută etc.); o politică monetară independentă este de preferat pe moment;
- Prin coordonarea politicilor monetare și fiscale, economia României poate crește deocamdată mai rapid în afara zonei euro (ceea ce oferă timpul necesar rezolvării problemelor interne în această zonă).

Despre EUROSAT:

Ediția din acest a adus în prim-plan dezbateri cu privire la contribuția României la relansarea proiectului european. La eveniment au participat decidenți politici din România, reprezentanți ai societății civile, ai mediului de afaceri și de cercetare, care au avut astfel oportunitatea de a-și exprima opinia despre locul României în viitoarea UE. Spre deosebire de edițiile anterioare, forumul din acest a fost precedat, în 6 iunie, de un dialog cu cetățenii al comisarului european Tibor Navracsics. Evenimentul a fost organizat de EUROPULS, cu sprijinul și sub patronajul Reprezentanței Comisiei Europene în România, al Parlamentului European și al Președinției Bulgare a Consiliului UE.

Mai multe informații și lista de participanți sunt disponibile pe [pagina evenimentului](#).

Florentina Costache
Serviciul Comunicare și Marketing

Semestrul European 2018: Recomandări specifice de țară și măsuri naționale de răspuns

Ministerul Afacerilor Externe, prin Ministrul delegat pentru Afaceri Europene și Institutul European din România (IER) au organizat în data de 10 iulie, dezbateri cu tema *Semestrul European 2018: Recomandări specifice de țară și măsuri naționale de răspuns*. Evenimentul a fost organizat la București, în sala Grigore Gafencu a Ministerului Afacerilor Externe. La acest eveniment au participat reprezentanți ai administrației publice centrale, ai Reprezentanței Comisiei Europene la București, ai mediului sindical, al patronatelor și mass-media.

Dezbateri a fost structurată în două secțiuni, prima vizând intervențiile oficiale din partea dlui Viorel Ștefan, Viceprim-ministru, Guvernul României, doamnei Gabriela Crețu, Senator, Președintele Comisiei pentru Afaceri Europene, Senatul României, domnului Victor Negrescu, Ministrul delegat pentru Afaceri Europene/Coordonator al Semestrului European și domnului Maarten Verwey, Director general, Serviciul de Sprijin pentru Reforme Structurale, Comisia Europeană. Cea de-a doua secțiune a cuprins intervențiile dlui Minel Ivașcu, Vicepreședinte, Blocul Național Sindical, domnului Cătălin Gheran, Director general, Autoritatea de Management pentru Programul Infrastructură Mare. Ministerul Fondurilor Europene, domnului Gelu Dumnică, Director executiv, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”, domnului Valentin Sorin Popescu, Director general, Ministerul Educației Naționale și domnului Anton Hadăr, Președinte, Federația Națională Sindicală „Alma Mater”.

Intervențiile oficiale și opiniile exprimate de experți, invitați și vorbitori au vizat observații legate de ceea ce reprezintă Semestrul European, recomandările specifice de țară, programe și proiecte de succes legate de recomandările de țară, situația existentă pe diferite domenii legate de recomandări și măsurile care trebuie implementate pentru îmbunătățirea situației la nivel național.

Printre aspectele evidențiate în cadrul evenimentului, menționăm următoarele:

- Primul Semestru European s-a desfășurat în 2011. Din acel an, statele membre transmit către Comisie, spre evaluare, documente strategice legate de situația fiscal-monetary, (...) rapoartele de convergență, [**și**] pe de altă parte modul în care sunt îndeplinite obiectivele Strategiei Europa 2020. Ele sunt transmise către Comisia Europeană, aceasta face o evaluare, iar pe baza ei se întocmesc recomandări specifice de țară care sunt ulterior aprobate în cadrul Consiliului. (...) Recomandările de țară fac obiectul unor planuri de acțiune și în anul următor rapoartele de țară, care se publică în luna februarie, vin cu evaluări legate de modul în care au fost implementate recomandările specifice de țară. (Gabriela Drăgan)
- Referitor la deficitul bugetar pentru 2018, acesta, cu siguranță, se va situa sub obiectivul de 3% din PIB, în conformitate cu tratatele Uniunii Europene. Totodată, ajustarea deficitului structural în vederea atingerii obiectivului pe termen mediu este planificată să înceapă din anul 2019. (Viorel Ștefan)
- În vederea accelerării investițiilor, Guvernul a întreprins deja demersuri pentru modernizarea și simplificarea cadrului normativ care guvernează achizițiile publice la nivel național. (Viorel Ștefan)
- Semestrul European vine să suplinească lipsa unei politici economice și bugetare comune. Atingerea unor obiective comune de către state aflate în situații economice, financiare și sociale diferite presupune măsuri adaptate acestora. (Gabriela Crețu)
- De la solidaritatea reflectată în actele fondatoare și în consolidarea nivelului comunitar care a fost foarte multă vreme tendința politicilor economice ne întoarcem spre o responsabilizare a statelor. Responsabilitatea statelor nu poate fi mai mare decât capacitatea lor de intervenție și de control asupra rezultatelor. (Gabriela Crețu)
- Pentru România, nevoia de reformă este chiar și mai mare decât media, pentru că România are încă multe de făcut pentru a-i prinde din urmă pe ceilalți din Uniunea Europeană în materie de venituri, performanțe sociale, standarde de viață. (Martin Verwey)
- Noi percepem Semestrul European ca un mecanism de colaborare între Comisia Europeană și statele membre și, cu siguranță, (...) trebuie să ne uităm la realități. România, din 2013 până în prezent, (...) a reușit să îndeplinească cel puțin parțial recomandările specifice de țară. Ne aflăm la o rată de 68% a îndeplinirii acestor recomandări. (Victor Negrescu)
- Vorbim despre piața muncii și șomaj, despre șomajul structural, despre rate ridicate ale șomajului de lungă durată care afectează aproape jumătate din numărul total de șomeri. (...) ar trebui să ne îngrijoreze pentru că mixul de politici active promovat de serviciul public de ocupare a forței de muncă nu este un succes în condițiile în care situația trenează de ani de zile. (Minel Ivașcu)
- Viziunea pe care noi o propunem este că fiecare copil român trebuie să-și atingă maximum de potențial pe care îl are prin sistemul de educație și prin sistemul social care este pus în practică. (Gelu Duminiță)

Pentru mai multe detalii, vă rugăm să accesați Secțiunea Evenimente pe site-ul IER.

Tiberiu Nica
Compartimentul Proiecte

Viziunea media asupra Președinției române a Consiliului UE – Perspective pentru 2019

În data de 19 iunie 2018 a avut loc la sediul SNSPA dezbateră cu tema *Viziunea media asupra Președinției române a Consiliului UE - Perspective pentru 2019*, moderată de lect. univ. dr. **Miruna Butnaru-Troncotă**. Această dezbateră a reunit vorbitori precum **Flavia Durach**, asist.univ.dr, Facultatea de Comunicare și Relații Publice, SNSPA, **Alexandru Giboi**, directorul Agenției Naționale de Presă AGERPRES, respectiv **Mihai Sebe**, cercetător, Institutul European din România (IER).

Temele abordate au inclus analiza pregătirilor pentru preluarea Președinției Consiliului UE de către România din perspectiva comunicării publice, a reflectării în mass-media a acestui proces, a informării cetățenilor privind temele prioritare ale Președinției, precum și din perspectiva promovării imaginii de

țară la nivel european și internațional.

Dna **Miruna Butnaru-Troncotă** a prezentat principalele rezultate ale proiectului cu aceeași temă, cu accent pe evaluarea îndeplinirii principalelor obiective în cei trei ani de implementare. Ulterior dna **Flavia Durach** a reliefat faptul că *perspectiva media determină o anumită raportare la Uniunea Europeană* din partea publicului și a oamenilor politici, care va influența modul de desfășurare a Președinției României la Consiliul UE. Rolul comunicării este extrem de important și nu trebuie subestimat. Dl **Alexandru Giboi** a declarat că *rolul presei este de a facilita accesul publicului la informații reale*. Cu toate acestea știrile negative vor avea „un impact mai mare”, un lucru de neevitat. În acest

sens, AGERPRES se constituie într-un reper editorial, oferind știri corecte și echidistante în domeniul afacerilor europene.

În intervenția mea, am avut ocazia să prezint cadrul legal relevant pentru pregătirea Președinției, respectiv activitățile întreprinse de IER în acest sens, și anume sesiunile de formare a funcționarilor publici, respectiv dezbaterile publice organizate cu începere din 2016 atât în București cât și în afara sa. Una dintre ideile de bază ale prezentării este aceea că **fiecare persoană implicată în pregătirea Președinției României la Consiliul UE trebuie să fie un bun comunicator**. Procesul de comunicare trebuie să fie unul constant, continuu și trebuie să meargă dincolo de finalul Președinției. Experții români au nevoie să-și depășească eventualele „rezerve” și să interacționeze de la egal la egal cu omologii lor europeni, una dintre soluțiile pentru a atinge acest deziderat fiind aceea a dezvoltării personale continue și a sporirii autonomiei profesionale. *Comunicarea nu se face doar cu 1-2-3-50 de comunicatori, ci fiecare dintre persoanele implicate în pregătirea Președinției (...) poate și trebuie să fie un comunicator. (...) Fiecare va trebui să aibă, de asemenea, o vedere de ansamblu a ceea ce înseamnă Uniunea Europeană și ce înseamnă Președinția României, respectiv ceea ce dorește România să obțină.*

Dezbaterile au făcut parte din conferința de închidere a Modulului Jean Monnet „EU*Ro Media, Standarde Europene, Aplicabilitate Românească: Viziunea media asupra Președinției române a Consiliului UE”, proiect ce s-a desfășurat în perioada 2015-2018, cofinanțat de către Comisia Europeană prin intermediul Programului Erasmus+.

[Înregistrarea audio-video.](#)

Mihai Sebe
Biroul Studii și Analize

IER - partener al Forumului Economic, Krynica

În perioada **4-6 septembrie 2018** va avea loc la **Krynica** (Republica Polonă) cea de-a 28-a ediție a **Forumului Economic**.

Forumul Economic reprezintă un eveniment major în regiune și o reînnoită platformă de dezbateri pe o arie vastă de domenii, cum ar fi cel economic, politic, securitate internațională, societate etc. Ca și în anii anteriori, Forumul va reuni reprezentanți ai guvernelor, responsabili pentru elaborarea politicilor publice, politicieni, oameni de afaceri, bancheri și experți, din aproape toate statele membre ale UE, dar și din alte regiuni. În programul Forumului sunt prevăzute sesiuni plenare și peste 150 de dezbateri și mese rotunde care vor oferi informații actualizate și imparțiale cu privire la problemele de actualitate în domeniul economic și politic.

Începând cu anul 2012, **Institutul European din România (IER)** este partener al **Institute for Eastern Studies (Instytut Studiów Wschodnich, ISW)**, Institutul pentru Studii Estice din Varșovia, principalul organizator al evenimentului, în organizarea unei dezbateri-panel în cadrul Forumului.

Reforma Politicii Agricole Comune în contextul noului cadru financiar multianual este tema propusă pentru dezbateri în cadrul ediției din acest an. În cadrul panelului moderat de doamna prof. univ. dr. Gabriela Drăgan, Director General al IER, vor participa oficiali și experți din state membre ale UE.

Pentru mai multe informații despre **Forumul Economic** de la Krynica, vă rugăm să accesați [pagina oficială](#) a evenimentului.

Florentina Costache
Serviciul Comunicare și Marketing

Redactor-șef: Oana Mocanu
Redactori: Bogdan Mureșan, Mihai Sebe, Eliza Vaș
Revizie RO: Mariana Bara
Traduceri RO-EN: Ana Alexandrescu (stagiar), Raluca Brad, Bogdan Mureșan, Mihai Sebe
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând [următorul link \(click aici\)](#).

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96 / 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.gov.ro
Web: www.ier.ro